

[Hvidberg.]

og 3 gymnasieår, i alt kun 5 år. Man bør også mærke sig, at gymnasieskolelovsforslagets § 14 har en tilsyneladende uskyldig bestemmelse om, i hvilke tilfælde optagelse af en elev i 1. gymnasieklasse skal betinges af en optagelsesprøve. Det hedder herom i bemærkningerne til § 14:

„Den hidtidige skoles udsagn skulle således som regel være afgørende . . .“.

Dette „skulle“ er konjunktivisk, i hvert fald ikke indikativisk. Det burde egentlig være afgørende, betyder det. Der er videre i bemærkningerne til paragraffen opregnet visse tilfælde, hvor den optagende skole kan holde optagelsesprøve. Først nævnes et par uskyldige tilfælde, men senere det tilfælde, hvor der melder sig flere kvalificerede elever, end skolen har plads til — det sidste tilfælde vil altid indtræffe. Jo svagere realafdelingen gøres, desto flere vil der melde sig til gymnasieskolen ud fra den opfattelse, at realeksamen er for svag. Sagt med andre ord: pendulet vil svinge over i retning af, at studentereksamen i stedse højere grad overtager realeksamens funktioner.

Til slut vil jeg gerne stille et rent fagligt spørgsmål. Hvordan skal det gå de private realskoler, som omtales i folkeskolelovsforslagets § 16 og de dertil hørende bemærkninger? Det hedder i bemærkningerne til denne paragraf, at bestemmelserne om realafdelingens ordning ikke blot bør gælde for kommunale, men også for private realskoler. Gælder den i § 3 anførte bestemmelse om hjemstedskommunernes pligt til at betale læremidler og undervisning for børnene i realafdelingen i en anden kommune også de private realskoler? Skal altså hjemstedskommunen betale for en elev i en privat realskole?

Konklusionen af disse betragtninger må da være:

For det første: fm-skolen må indrettes som en skole efter fm-elevernes særlige behov. Jeg mener, det må være en skole med 6., 7. og 8. klasse, 1., 2. og 3. mellem. Det er i virkeligheden det mest påtrængende nødvendige i vor skole i øjeblikket, og det ville aflaste eksamensmellemskolen. Man må ikke glemme, at der altid, også hvis man indretter en udelt skole, vil findes fm-børn, det vil sige elever, for hvem det boglige arbejde i nogen grad føles tungt,

og som må tilegne sig færdigheder og viden ad delvis andre veje end anderledes og måske bedre begavede kammerater. Det er på høje tid, man giver disse børn en skole, der er afpasset efter dem. At indrette en sådan skole vil i virkeligheden kræve mange gode kræfters medvirken, og lad os derfor indkalde de folk, der for alvor kender forholdene i fm-skolerne, lad os indkalde dem, som ved besked, dem, som har givet deres liv til det, dem, som arbejder dér. Efter det forslag, som her er fremsat, lader man jo blot disse børn gå op gennem en slags udvandet eksamensmellemskole, de skal i og for sig gennem det samme stof. Det bliver for dem en ørkenvandring, og derfor siger jeg til slut om dette punkt: giv dem dog deres skole!

For det andet: den 4-årige mellem skole bør bevares som fælles grundlag for realklassen og gymnasieklasserne. Hverken realeksamen eller studentereksamen kan undvære en solid underbygning.

For det tredje: det lykkeligste ville være, hvis man kunne samle erfaringer og forslag fra eksamensmellemskolen og fm-skolen i et samlende udvalg eller i en kommission.

Det ærede medlem hr. Horn brugte adskilligt af sin taletid til at fægte imod tanken om en kommission. Han sagde, at han ikke vidste, hvad en sådan kommission skulle kunne finde ud af; han sagde, at sagen er gennemtrawlet, vendt og drejet, og han talte med den for ham egne sprogbrug om, hvad det er for mystiske ting, man forestiller sig, der vil kunne drages frem. Desuden sagde han, at en sådan tale om en kommission fremspringer af ønsket om at forhale gennemførelsen af forslagen. Det ærede medlem hr. Horn er specialist i at kende andre menneskers tanker og motiver. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Horn, at fordi et folketingsudvalg er gået i stå, er det jo ikke sikkert, at sagen virkelig er gennemdrøftet, og endelig kan der også være kommet nye ting frem. Det ærede medlem spurgte om, hvad en sådan kommission egentlig skulle beskæftige sig med. Det første, den skulle beskæftige sig med, var at skabe en egnet skole for fm-børnene afpasset efter deres særlige evner og forhold, og så skulle den desuden undersøge en del materiale, som nu efterhånden kommer fra udlandet. Forskellige steder, f. eks.